

Ukrainan pakolaiset työntekijöinä ja yrittäjinä Suomessa

Erityisasiantuntija Antti Kaihovaara
Työ- ja elinkeinoministeriö
Yritysneuvojainfo 3/2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

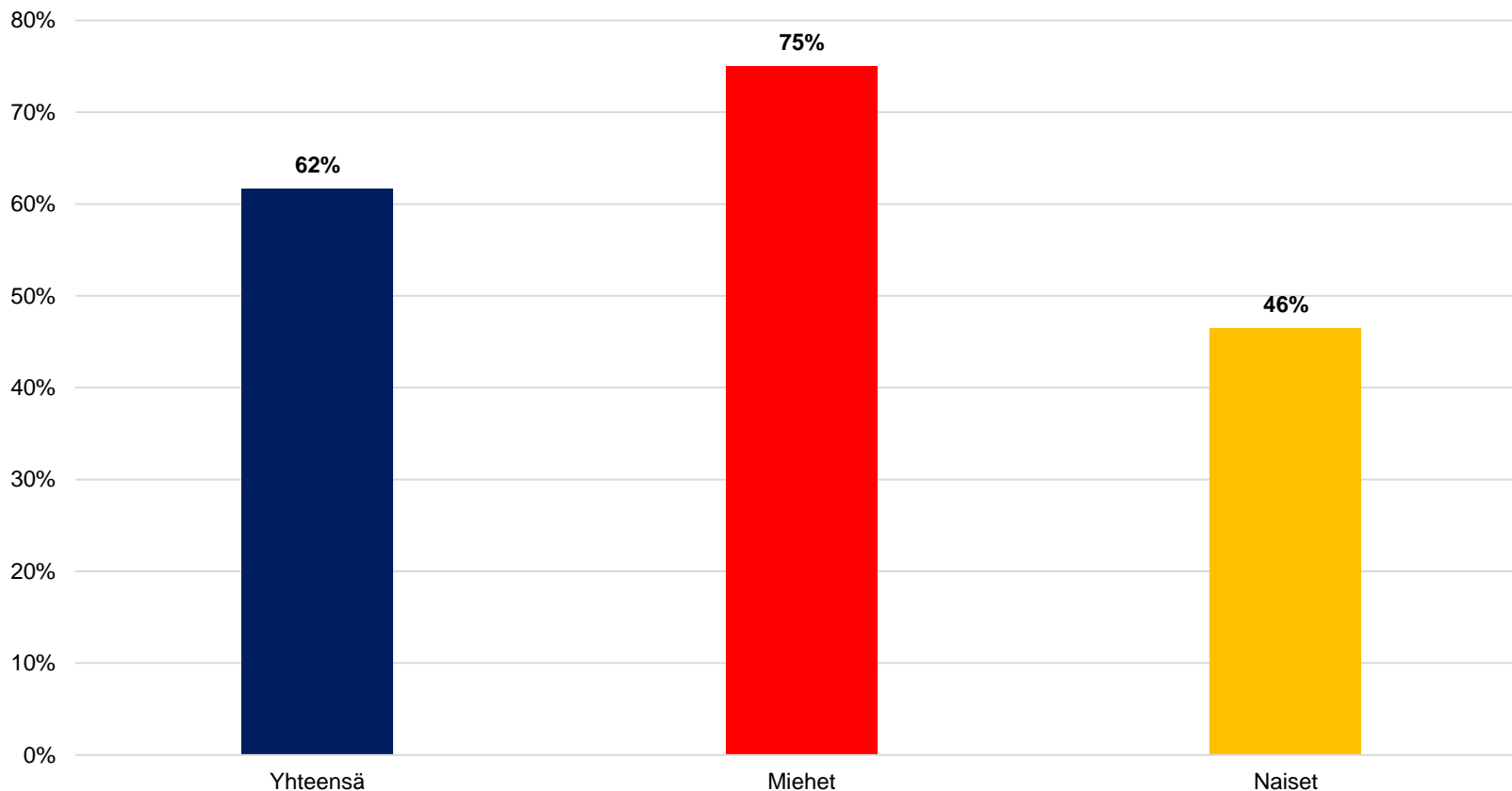
- **1. Ukrainalaisten työllisyys ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan**
- **2. Ukrainalaiset pakolaiset ja tilapäinen suojelu**
- **3. Työ- ja elinkeinopalvelut ukrainalaisille**

**Ukrainalaisten
työllisyys ennen
Venäjän
hyökkäystä
Ukrainaan**

Ukrainalaisten miesten työllisyysaste korkea, mutta naisten matala

Ukrainalaisten 18-64-vuotiaiden työllisyysaste 2020

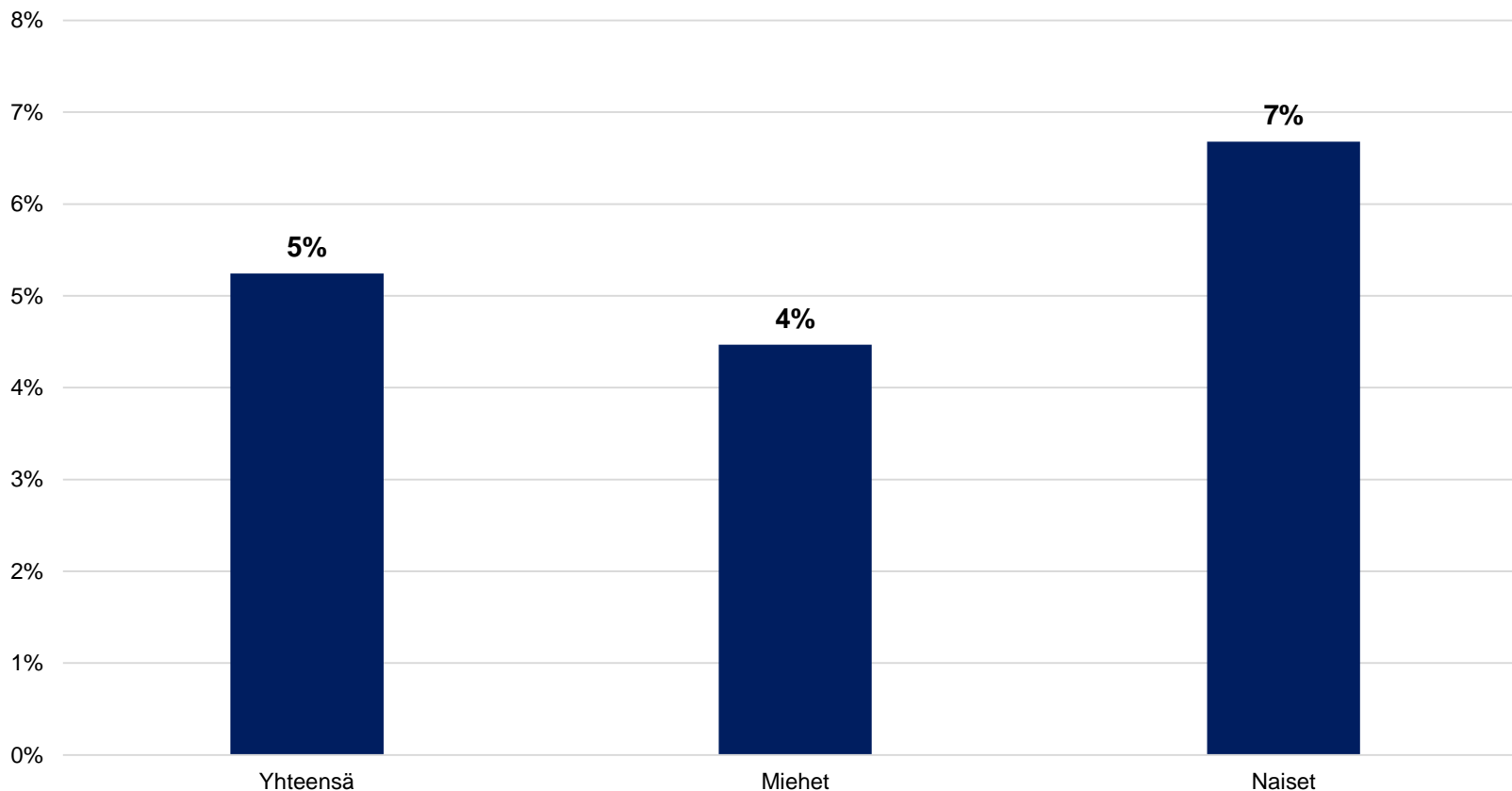

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti.

Ukrainalaisten yrittäjien osuus työllisistä matala

Ukrainalaisten 18-64-vuotiaiden yrittäjien osuus työllisistä 2020

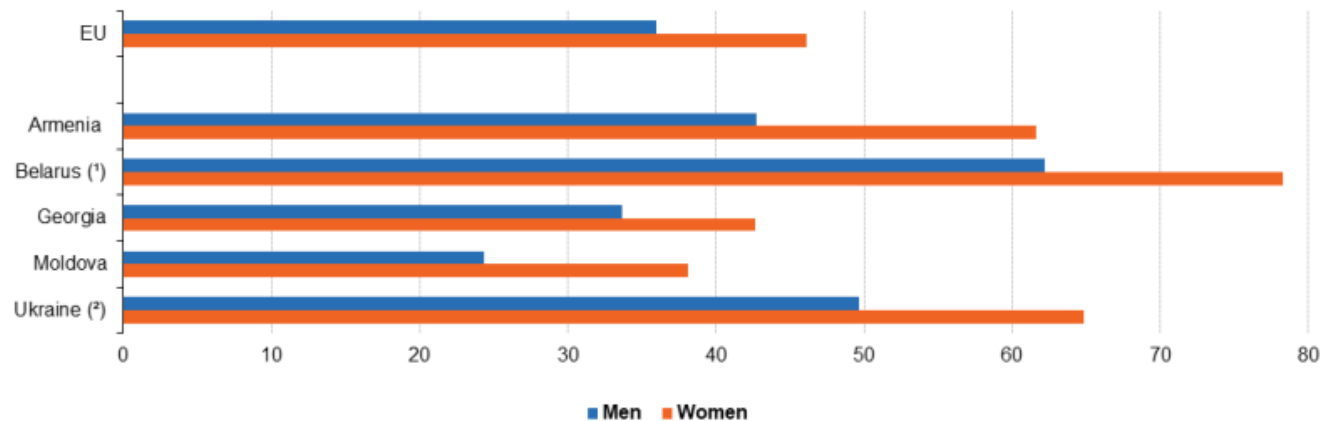
Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti.

Ukrainalaisten koulutustaso

- Ukrainassa koulutuksen osuus BKT:sta suurempi kuin EU:ssa keskimäärin
- 20-24-vuotiaista lähes kaikilla vähintään toisen asteen koulutus
- 30-34-vuotiaista naisista kahdella kolmesta kolmannen asteen koulutus

Proportion of people aged 30-34 years having completed tertiary education, by gender, 2020 (%)

Note: Azerbaijan not available.

(*) 2019 data instead of 2020.

(‡) Since 2014, data for Ukraine generally exclude the illegally annexed Autonomous Republic of Crimea and the City of Sevastopol and the territories which are not under control of the Ukrainian government.

Source: Eurostat (online data codes: edat_lfse_03 and enpe_edat_lfse_03)

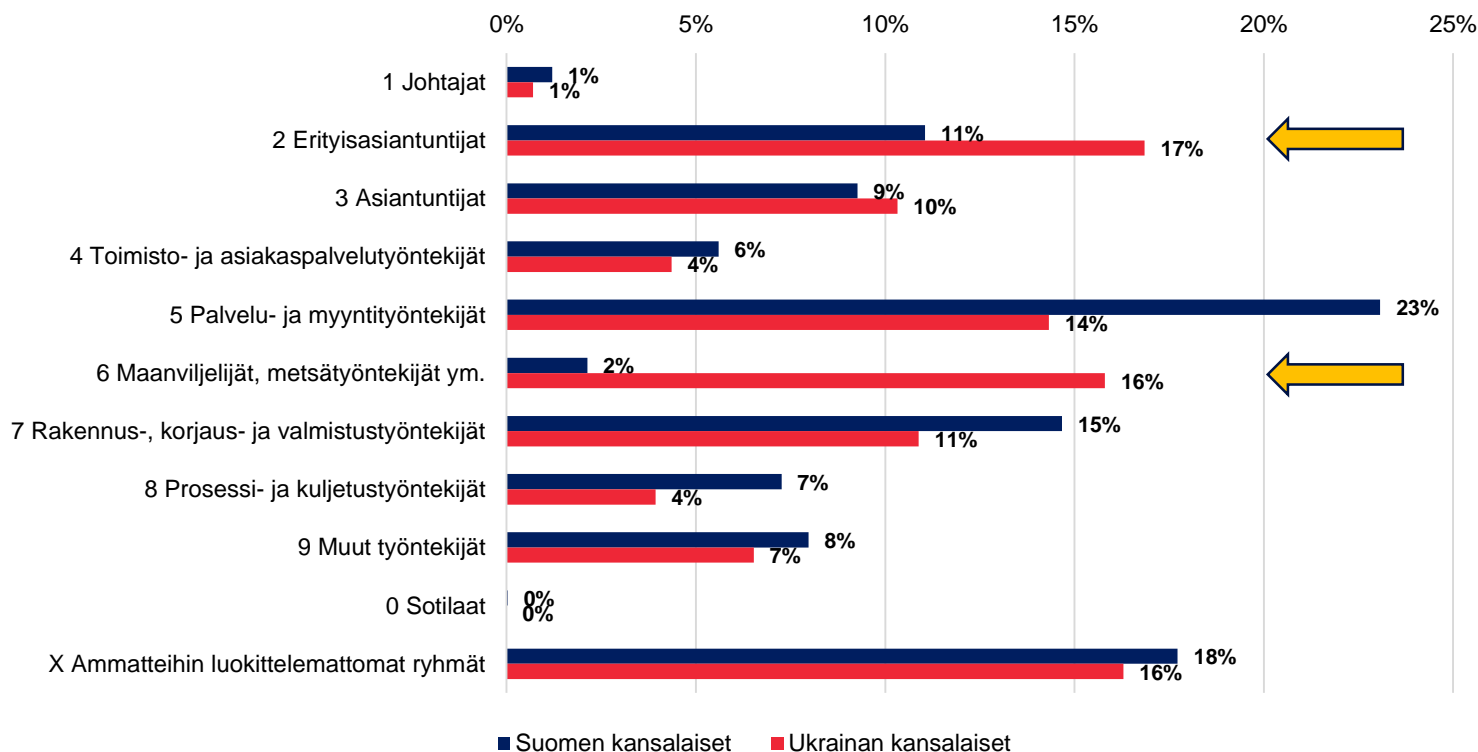
eurostat

Lähde: Eurostat.

Ukrainalaisten ammateissa korostuvat erityisasiantuntijat, maanviljelijät ja metsätyöntekijät

Työnhakijoiden ammatit, helmikuu 2022 (Ammattiluokitus 1-taso)

Lähde: Työnvälitystilasto, Työ- ja elinkeinoministeriö.

*Helmikuun 2022 tilanne. Mukana on vain TE-toimiston rekistereissä olevat työnhakijat.

Ukrainalaisten 10 tyypillisintä ammattia suuruusjärjestyksessä (Ammattiluokitus 4-taso)

6130 Yhd. maanviljelyn ja eläintenkasv. harjoittajat
6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät
5223 Myyjät
3313 Kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijat
9112 Toimisto- ja laitossiivoojat ym.
2330 Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat
5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät
7111 Talonrakentajat
5141 Kampaajat ja parturit
4120 Yleissihteerit

*Helmikuun 2022 tilanne. Mukana on vain TE-toimiston rekistereissä olevat työnhakijat.

Lähde: Työnvälitystilasto, Työ- ja elinkeinoministeriö.

Ukrainalaisten naisten 10 tyypillisintä ammattia suuruusjärjestyksessä (Ammattiluokitus 4-taso)

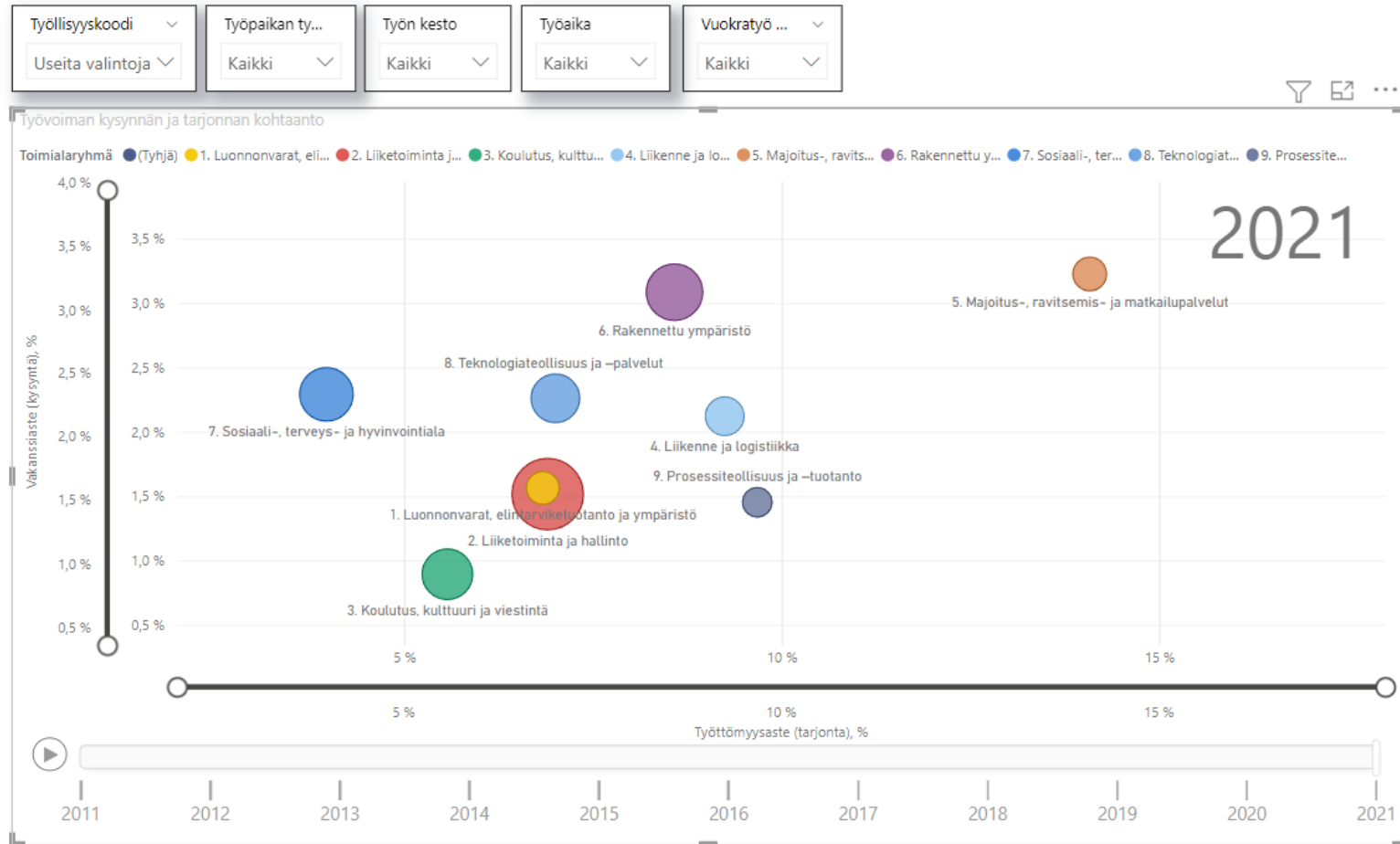

6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät
5223 Myyjät
3313 Kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijat
6130 Yhd. maanviljelyn ja eläintenkasv. harjoittajat
9112 Toimisto- ja laitossiivoojat ym.
2330 Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat
5141 Kampaajat ja parturit
5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät
4120 Yleissihteerit
3221 Sairaanhoidajat ym.

*Helmikuun 2022 tilanne. Mukana on vain TE-toimiston rekistereissä olevat työnhakijat.

Lähde: Työnvälitystilasto, Työ- ja elinkeinoministeriö.

Työvoimapulaa useilla toimialoilla

Ukrainalaiset pakolaiset ja tilapäinen suojaus

Ukrainasta saapuvien määrät ja jakaumat

- **Arviot saapuvien määrästä vuoden 2022 aikana 40 000 – 80 000**
- **Tällä hetkellä Ukrainasta saapuva voi**
 - oleskella Suomessa 90 päivää viisumivapaasti ilman oleskelulupaa, jos hänellä on biometrinen passi.
 - saada oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella. Tilapäisen suojelun perusteella henkilöille voidaan myöntää ulkomaalaislain 112§:n mukainen tilapäinen oleskelulupa vuodeksi.
 - saada oleskeluvan esimerkiksi perhesiteen, työn tai opiskelun perusteella.
 - Ukrainasta saapuvalla on oikeus myös hakea turvapaikkaa. Jos henkilö on saanut oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella ja haluaa hakea turvapaikkaa, turvapaikkahakemus otetaan vastaan, mutta sitä ei käsitellä aikana, jona henkilö saa tilapäistä suojelua.
- **27.3. tilapäistä suojelua hakeneita oli noin 12 500**
 - 49 % aikuisia naisia
 - 9 % aikuisia miehiä
 - 42 % lapsia
- **Tällä hetkellä viikossa uusia hakemuksia tulee noin 2 000 – 5 000**

Tilapäisen suojelun hakeminen ja TE-toimiston palvelut

- **Tilapäistä suojelua on haettava henkilökohtaisesti poliisin tai rajaviranomaisen luona. Hakemuksen käsittelyaika-arvio on noin 2 viikkoa**
 - Kun päätös on tehty, Maahanmuuttovirasto tilaa oleskelulupakortin, jonka saaminen kestää noin 2 viikkoa
- **Päätöksen saatuaan henkilö voi hakeutua TE-toimiston asiakkaaksi**
 - Tilapäisen suojelun oleskelulupa oikeuttaa ansiotyöhön ilman rajoituksia
 - Työttömyysturvalain mukaan henkilöllä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

Työ- ja elinkeinopalvelut ukrainalaisille

Työ- ja elinkeinopalvelut ukrainalaisille

- Asiakkaiden palveluprosessista vastaa TE-toimisto, ei kuntakokeilu, koska pääsääntöisesti tilapäistä suojelua saava ei voi saada kotikuntaa.
- Tilapäistä suojelua saaville voidaan tarjota sekä kotoutumislain että julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaisia palveluja
- TE-palvelut.fi -sivustolle ja työmarkkinatori.fi -sivustolle käännetään ukrainaksi aineistoja.
- Asiakas ei voi aloittaa työnhakua Oma asiointi -palvelussa (ns. 3 maiden kansalainen)

Palvelut yksilöllisen tuen ja tarpeen perusteella

- TE-toimistossa voidaan laatia henkilölle työllistymis- tai kotoutumissuunnitelma
- Työllistymistä ja kotoutumista edistäviä palveluita tarjotaan kunkin henkilön yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti.
- TE-toimiston palveluvalikoimaan kuuluu mm. JTYPL:n mukaiset palvelut esim. osaamiskartoitukset eri ammattialoille, työnvälitys, työkokeilu, palkkatuki, ammatilliset työvoimakoulutukset, yksilöllisen työhönvalmennuksen palvelut, yrittäjäyyspalvelut. Palveluita voidaan järjestää myös englannin kielellä.
- Palveluvalikoima pitää sisällään myös kotoutumislain mukaiset palvelut mm. kotoutumiskoulutuksen.

Neuvontamateriaalia päivitetään ja jaetaan

- Kotoutumis- ja työllistymispalveluita, työllistymismahdollisuuksia ja työvoiman hyväksikäyttöä koskevaa neuvontamateriaalia päivitetään ja jaetaan Suomeen saavuttaessa, vastaanottokeskusten infoissa ja kuntien ohjaus- ja neuvontapisteissä.
- Mukana tietoa suomalaisista työmarkkinoista ja työelämän pelisäännöistä hyväksikäytön ehkäisemiseksi.

Lisätietoja

- www.kotoutuminen.fi
- [TEM: Venäjän hyökkäys Ukrainaan](#)
- [Sisäministeriön muistio: Ukrainasta siirtymään joutuneiden oleskelu Suomessa](#)
- [Maahanmuuttoviraston UKK Ukrainasta](#)
- [Elinkeinoelämän keskusliiton Työstä turvaa -hanke](#)
- [EU Skills Profile Tool ukrainaksi](#)

Kiitos!

antti.kaihoara@gov.fi